

'Broodje aap' fascinerende trip

THEATER

door **ASTRID VAN LEEUWEN**

Hij houdt ervan media te 'tarten': „Te kijken hoever film het theater kan binnendringen en in hoeverre theater kan samenleven met film.” *Monkey Sandwich*, de nieuwe productie van Wim Vandekeybus, is nu eens niet een explosieve volbloedchoreografie mét film zoals we die van de Vlaming gewend zijn. Dit keer voert film de hoventoon, met één jonge, naakte live performer als tegenspeler en oorsprong.

Wim Vandekeybus (47) is een verhalenverzamelaar. Zijn voorstellingen vertrekken nooit vanuit één tekst, één script, maar zijn een samenspel van verhalen die de regisseur/choreograaf in de loop der tijd heeft verzameld. Of die bij toeval ontstaan.

Echt

Toen het Schauspielhaus in Keulen hem vroeg een stuk te regisseren, en hij daarvoor geen tijd had, zei hij: „Maar ik ben momenteel bezig met een 'film performance' en kan wel langskomen om een paar scènes bij jullie op te nemen.” Zo ontstond het eerste deel van *Monkey Sandwich*, waarin een Britse theaterregisseur (magnifiek gespeeld door Jerry Killick) de Duitse acteurs dwingt vooral écht te zijn. Échte emoties te tonen, hun tegenspelers écht te verslinden. „Hij is een man die worstelt met de valsheid van het theater. Wat moet hij doen om daar bovenuit te stijgen: het onmogelijke van zijn acteurs vragen, hen imponeren met sterke verhalen?” Jerry is, erkent Vandekeybus, „een beetje een reïncarnatie van mijzelf”. Maar dat is niet de belangrijkste reden dat *Monkey Sandwich* een van de meest persoonlijke producties van Vandekeybus is. De voor-

stelling grijpt ook terug naar een eerder door hem geschreven verhaal, over een vader die een zoon verliest. „Ik heb”, zegt hij, „het afgelopen jaar op het persoonlijke vlak dingen meegemaakt die het verhaal hebben beïnvloed. *Monkey Sandwich* is een voorstelling die ik móést maken.”

De ervaringen van Jerry als theaterregisseur dienen daarbij slechts als een achtergrond, een verleden. Het gaat om wat daarna gebeurt. „Zat van de nepwereld van het theater, besluit Jerry vanuit idealisme een dorp te stichten, waartoe hij onder meer van twee rivieren één wil maken. Maar dat loopt helemaal mis: het dorp wordt overspoeld en daarbij vallen veel slachtoffers, onder wie Jerry's vrouw en ongeboren kind. Het derde deel van de voorstelling gaat over zijn wroeging, over het onbewuste dat aan hem knaagt, over visioenen wie zijn kind had kunnen zijn.” Daarbij lijkt de naakte Damien Chapelle, voor het filmdoek, vanaf het begin een omgekeerde zoektocht af te leggen.

Surrealistisch

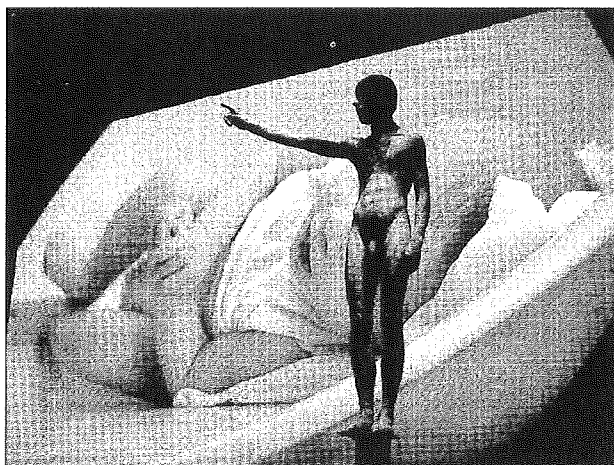
Het mooie van film vindt Vandekeybus dat je een ander universum kunt betreden. „Totaal surrealistisch een angstdroom kunt verbeelden, maar ook heel realistisch een jachtpartij. De gebeurtenissen in het tweede filmdeel zijn echt: het gaat over sterven, het sterfelijke, het zoeken naar zingeving, thema's die ook in het eerste deel spelen, maar dan op een onechte manier.”

Tegelijkertijd wil hij film liefst wel met een 'theateraankpak' maken. „Theater is véél research, véél uren kloppen, dingen uitproberen, scènes ten volle repeteren.” En ook:

„Niet alles van tevoren uitschrijven, dingen op het moment laten ontstaan, performers de ruimte geven hun eigen rol in te vullen.”

Sterke verhalen, broodje-aapverhalen: ze spelen een essentiële rol in *Monkey Sandwich* en maken de voorstelling tot een fascinerende, soms aangrijpende trip.

'*Monkey Sandwich*' vanavond en morgen in de Stadschouwburg Amsterdam. Info: www.ssba.nl en www.ultima-vez.com.

• Scène uit '*Monkey Sandwich*' met voor het filmdoek Damien Chapelle.
FOTO: DANNY WILLEMS

